

plačno zdravljenje. Čakali so par mesecev, potem pa dobili odgovor, da se prošnji sicer ne more ugoditi, a da se bo zadeva odstopila sodišču, ki bo dalo prošilca uvrstiti v — nadpregledni seznam invalidov. Kakor znano, dolguje vlada invalidom milijone, izdatke za invalide izpušča iz proračunov, invalidske zadeve odstopa sodni jam in sedaj se doseže višek krivic nad vojnimi žrtvami s takimi odgovori.

Gotovo ni kmetske občine, kjer ne bi bilo mož, ki trpijo na posledicah vojne, in zato je ravno tako v interesu kmetskega stanu kakor v pomoč in zadoščenje vojnim žrtvam, da se narodni poslanci z vso vmeno zavzamejo za to, da se s zakonom odredi brezplačno zdravljenje za one, o katerih zdravniki izjavijo, da trpijo na posledicah vojne, a niso tako premožni, da bi sami nosili vse stroške in izgube vsled zmanjšane delazmožnosti.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Z rimsko pogodbo v parlamentu ne gre posebno gladko. V posebnem odboru so se radikali poslužili umazane goljufije, da so jo lahko sprejeli. Nemški poslanec namreč ni hotel glasovati, radikali so pa poslali mesto njega na glasovanje enega od svojih poslancev, če tudi Nemci za to niso dali nobenega pooblastila. — Skupščina je dobila tudi spomenico predsednika bivše samostojne reške vlade, ki poziva v imenu človečanstva in pravice, naj skupščina ne jemlje Reki mednarodno priznane samostojnosti. — Pašič je bolan že od kar je prišel iz Rima, sedaj je pa ravno tako politično zbolel tudi zunanji minister in razprava o rimski pogodbi se je odgodila, če tudi bi bil za njo že skrajni čas.

Po dogovoru mora namreč Jugoslavija sprejeti sporazum najkasneje 20 dni po podpisu, to je do 16. t. m. Ostane torej samo še par dni in zato so vsi krogi precej radovedni, ali bosta ozdravela oba, ali samo dr. Ninčič. Radi bolezn dr. Ninčičeve se tudi še ni pričelo delo za trgovsko pogodbo z Italijo. Ta pogodba bo zelo obsežna in bo najbrž vsebovala tudi prometno konvencijo. Urejena bodo tudi vsa vprašanja, ki so posledica likvidacije pod Avstrijo nastalih razmer, pa so danes ostala še nerešena. Delalo se bo najprej v oddelkih. Računa se, da bo komisija delala najmanj mesec dni. Od italijanskih delegatov so nekateri že v Beogradu, ostali pa pridejo prihodnje dni; bo jih skupaj nad 20.

Priprave za nastop opozicijskega bloka so dolgotrajne, a dobro napredujejo. Konec je odvisen od demokratske stranke. Če zmaga v njej Davidovičeva struja proti Pribečeviću, je gotovo, da se bo dalo z njo v načelnih vprašanjih doseči sporazum, v kolikor je tak sporazum neobhodno potreben, da more opozicija po padcu radikalne vlade prevzeti vodstvo države in državo postaviti na druge temelje, boljše in trdnjše, kakor so centralistični. Ni to lahko delo. Zato ne smatramo dolgotrajnosti pogajanj za slabo znamenje. Nasprotno! To je samo znak, da se vodijo pogajanja resno, premišljeno in da bodo tudi držala, ako se posrečijo. Razburjenje radikalov ob prihodu odposlancev Radičeve stranke v Beograd dokazuje, da tudi radikalna stranka resno računa z nastopom opozicijskega bloka. Kakor hitro se doseže med opozicijskimi krogi sporazum, je usoda radikalne vlade zapečatena. Prihod poslancev HRSS v narodno skupščino ne bo le dal opoziciji ogromne večine, ki potem vsak trenutek lahko zruši radikalno vladno, marveč bo tudi razkrojil doseženo vladno večino, vladni blok, pa tudi na radikalni klub bo vplival razkrojevno.

V skupščini se nadaljuje proračunska razprava. Jugoslovanski klub izjavlja: »Sestava budžeta samega, neupoštevanje potreb najširših slojev ljudstva, neenakost glede razdelitve kreditov in bremen na posamezne pokrajine nas uverjavajo, da je popolnoma upravičena naša zahteva po finančni samostojnosti posameznih pokrajin. Potom finančne samostojnosti si bo vsaka pokrajina uredila svoje gospodarstvo z ozirom na potrebe in v okviru svoje gospodarske moči, prenehalo bo zapostavljanje in izkoriščevanje posameznih pokrajin, nastopilo bo zadovoljstvo in neka zdrava tekma vseh pokrajin, ki bo le v dobrobit države.«

Obtožnico proti bivšemu ministru dr. Lazi Markoviču je podpisalo 56 poslancev, ker pravi pravilnik, da zadostuje 50 podpisov. Najmanj podpisov so dali demokraci. Z obtožbo pa gotovo ne bo nič, ker so se vsi radikali razven poslanca Rankoviča postavili na Markovičevo stran ter bodo že poskrbeli, da se obtožba odkloni. Tako imamo zopet en primer in dokaz več, da je ministrska odgovornost samo na papirju.

BOLGARIJA IN SOSEDI.

Bolgarija je zopet pred notranjimi nemiri in sicer so sedaj spori med samo gospodo, ki je sedaj na vladi. Razumljivo je, da so ob takih razmerah komiti vedno bolj drzni in ob mejah se zopet zbirajo njihove čete. Grška vlada je radi tega izjavila, da je med Beogradom in Atenami že davno sklenjen dogovor, čigar bistvene in najvažnejše točke so, da jugoslovanske in grške čete pri zasledovanju bolgarskih četašev prestopajo jugoslovansko ali grško mejo brez predhodnega dovoljenja. Pa tudi glede skupne obrambe so v večji meri dogovorjeni koraki, ki obvezujejo i Jugoslavijo i Grško tudi v najresnejšem slučaju in za vsako potrebo. Z ozirom na zadnji govor bolgarskega zunanjega ministra Kalfova je treba z vso resnostjo ponovno naglasiti, da se mora neulliska mirovna pogodba v celoti izvršiti in da bosta

obe sosedni državi strogo pazile na to, da se ne bo obšla niti ena njenih določb.

V GRČIJI

je razburjenje zopet silno narastlo, ker so se doznale nadaljne podrobnosti o monarhističnem prevratu, ki se pripravlja. Vlada je združila v Atenah močne oddelke čet in je dovolila nabiranje prostovoljcev. Republikanska stranka je nujno zahtevala, da naj bi se vršila tajna seja zbornice, v kateri naj bi se razpravljalo o monarhističnih pripravah in sklenil proglas na narod.

Ni dvoma, da so se Metaxasovi (vodja monarhistov) pristaši pripravili na to, da bi strmoglavili sedanjo vladno. Skušali so pridobiti posadko vojne ladje »Kilkis« za napad na Pirej in glavno mesto, ali posadka je obvestila vojaške oblasti o tem poizkusu. Republikanska stranka silovito napada vladno, češ, da je prepopustljiva, in zahteva, da naj se aretirajo mnogoštevilni politiki in novinarji monarhistične stranke. — Grški monarhistični listi sami zatrjujejo, da je njihova pokroviteljica rumunska kraljica.

ANGLIJA POD DELAVSKO VLADO.

Poleg priznanja Rusije je Anglija tudi drugače temeljito posegla v evropsko politiko. Zelo se zanima za notranje razmere v Madžarski, kjer grofovska vlada silno tlači delovno ljudstvo. Ogrski socialistični voditelj je bil pozvan v London in za enkrat je že padlo v vodo posojilo za Ogrsko. — Angleška vlada hoče dati tudi Indiji samostojnost in izpustila je iz zapore indijskega voditelja Gandhija, ki je bil pred 2 leti obsojen na 6 let.

V sami Angliji se pripravljajo tudi velike spremembe. Počasi se bo izvajal tudi program delavske stranke glede agrarne reforme. Vladni predsednik MacDonald je sklenil, da to stran delavskega programa najprej povsedeži. Zemljedelski odbor delavske stranke je sklenil na svojem kongresu ob Veliki noči sprejeti načrt zakona o socializaciji vse zemlje v Angliji, po državljenju uvoza moka in mesa ter veletrgovine z mlekom. Osnuje se naj nadalje državna agrarna banka in državna elektrifikacija kmetskega obrata. Socializacije zemlje ima namen lordom odvzeto zemljo privedi v last male in srednje kmetske posesti, to je, današnjih najemnikov in »labourerjev«, kmetskih dninarjev, ki še svojih stanovanj nimajo, ampak morajo bivati v kočah, katere lord lahko podere, ako mu kaže. Stranka predlaga, da država kmetom zgradi 275.000 hiš.

RUSIJA.

Zunanji komisar Čičerin je izjavil: Pametna angleška politika je dovela do priznanja sovjetske Rusije. Ta pametni korak bo našel ravno tako močan odmev, kakor rapalska pogodba (med Nemčijo in Rusijo). Korak Italije zasluži tem večjo pozornost, ker je rimska vlada obenem s priznanjem Rusije že tudi imenovala kandidata za mesto poslanika v Moskvi, čigar imenovanje je odvisno le od ruskega privoljenja. Položaj Francije je sedaj manj ugoden, obenem pa se je zmanjšala tudi enotnost Male antante. Francija ima malo zaveznikov in ti zavezniki so večkrat v zelo neprijetnem položaju. Glede vprašanja starih ruskih dolgov in inozemske lastnine se je mogla Francija zadostno preprčati o naši moči. Potrebno je, da se francoski politiki svariijo pred taktiko ustrahovanja sovjetske vlade, sicer bodo z raznimi sredstvi prisiljeni k popustljivosti. Mi se ne damo ustrahovati. Proti nam se mora nastopiti le s stvarnostjo. Ureditev odnosov do vseh držav, ki je bila vedno naš cilj, stopa v stanje praktičnega izvrševanja.

«AVTONOMIST»-OV

hrvatski brat, Radičev »Slobodni dom« je pred dobrim tednom zagrozil, da ob prihodnjih volitvah hrvatski radičevci pridejo na pomoč slovenskim republikancem — proti Slovenski ljudski stranki. Kdo so ti slovenski republikanci? — Že dalje časa opazujemo tajno, skrivnostno zvezo med Radičem in — slovenskimi republikanci okrog »Avtonomista«. Ko je ta list začel pred tremi leti izhajati, smo ga bili sprva kot sobojevnika za avtonomijo Slovenije veselili. Precej časa je bil »Avtonomist« res slovenski list. Toda polagoma se je začel za »Avtonomistom« pojavljati — hrvatski Radič. »Avtonomist« naj bi tajno in zvito pripravljaval v Sloveniji tla za Radiča in njegovo nesrečno abstinenco politiko; in ako bi Radič uspel, bi naj bila ob enem to priprava za nadvlado Hrvatov nad Slovenci — pod Radičem. Zato je »Avtonomist« prinašal navdušene članke o Radičevi osebi in njegovem političnem delovanju — prav po izvoru svojega hrvatskega tovariša »Slobodnega doma«. Istotako je poslanec Slovenske ljudske stranke — ne sicer odkrito, ampak zahrbtno napadel, kar je tem grše; med vrstami je hotel vplivati na to, da bi ljudstvo pritisknilo na naše poslance, da po Radičevem vzgledu — ostanejo doma za pečko. Najbolj se je Radičev »Avtonomist« razkrinkal zadnje mesece, ko je bil Radič na Angleškem. S kakim zaupanjem je pisal o

uspehih Radičevih v Londonu! Danes mora z Radičem priznati, da je Radič v Londonu doživel velik neuspeh: ker v Londonu so Radiču rekli: ako hoče doseči samostojnost Hrvatske v okviru Jugoslavije, naj gre za dr. Korošecem — v Beograd in tam izvojuje avtonomijo! Radič se je nazadnje, ko je videl, da res drugače ne gre, sprijaznil s to mislijo: Nastopil je pot, ki jo že vsa leta hodi dr. Korošec, pot boja za avtonomijo tam, kjer je avtonomijo edino mogoče doseči — v parlamentu. — »Avtonomist« se mora danes sramovati svojih slavo-spevov Radičevi politiki.

Kljub tem neuspehom hoče »Avtonomist« v Sloveniji organizirati posebno republikansko »Udruženje slovenskih avtonomistov« in v ta namen svojim naročnikom že pred precej časa razposlal pristopne izjave. Vsak pameten človek se pri tem vpraša: Ako imamo mi v Sloveniji že avtonomistično stranko to je Slovensko ljudsko stranko, ki ne samo piše, ampak tudi dela za slovensko avtonomijo — ali je potem še treba nove politične organizacije — zato, da se slovenske moči cepijo? Sloveniji nove avtonomistične stranke res ni treba, a potreboval bi jo Radič, da spravi Slovence pod svoj vpliv! Tajna zveza »Avtonomista« s hrvatskimi radičevci je postala zednji čas vedno bolj očita. Pred enim tednom pa jo je Radičev »Slobodni dom« sam očitno razkrij, ko grozi, da pridejo ob volitvah hrvatski republikanci na pomoč slovenskim republikancem (to je »Združenje slovenskih avtonomistov«) proti — Slovenski ljudski stranki! Slovenski republikanci se torej čutijo že močne dovolj, da dajo po Radičevem »Slobodnem domu« Slovenski ljudski stranki na znanje, da bodo ob volitvah nastopili odkrito proti njej. Mi vzamemo to bojno napoved na znanje in naši somišljeniki bodo že znali zavzeti svoje stališče napram zahrbtnemu »Avtonomistu«. Naj »Avtonomist« in njegov Radič ve: Mi se nečemo posrbiti, a tudi ne pohrvatiti! Mi nečemo srbske nadvlade nad Slovenci; ravno tako odločno pa Slovenci odklanjamo hrvatsko komando, zlasti Radičevo, pod katero bi nas rad spravil »Avtonomist«.

NAROČAJTE KNJIGE MOHORJEVE DRUŽBE!

Dobrih 14 dni še in potekel bo rok za prijavo udov Mohorjeve družbe za leto 1925. Za malenkostno svoto 20 dinarjev bodo dobili udje po štiri knjige.

Kaj je Mohorjeva družba in o njenem pomenu nam ni treba zgubljati besed. Pozna jo vsak Slovenec v najzadnji in najbornejši gorski koči. Mirno lahko rečemo, da ni zapustila nobena organizacija v novejši dobi na našem narodu tako globokih sledov, kakor Mohorjeva družba. Mohorjeva družba je bila vez, ki je vezala slovenski narod po vseh pokrajinah, koder je prebival. Mohorjeva knjiga je romala v številnih izvodih v Ameriko, med vestfalske Slovence in povsod tja, koder je bivalo večje število naših ljudi, ki jim je zarja domačih poljan še obsevala v tujini mračne misli.

Pred poldrugim letom je napravila družba korak, ki se ga je razveselil vsak njen prijatelj: poverila je uredništvo svojih knjig župniku in pisatelju Fr. S. Pinžgarju, ki pozna kakor malokdo potrebe našega naroda. Upravičeno torej lahko upamo, da bodo ravno v prihodnjih letih družbine knjige kar najboljše.

Zato nas pa mora tem bolj boleti, če vidimo, da se škoda, ki jo je napravila Mohorjevi knjigi vojna, tako počasi celi. Ob ustanovitvi je štela družba 90.512 članov, danes — po petih letih — pa samo še 43.518. To se mora popraviti!

Res je: izgubili smo desni del svojih pljuč, našo Gorisko, izgubili smo Koroško; res je tudi, da je marsikomu po vojni težje dati 20 dinarjev, nego pred vojno 2 kroni. Res je pa tudi, da vse to ne opravičuje nazadovanja števila udov v toliki meri.

Letos pa mora biti drugače. Mohorjeva knjiga mora dobiti zopet najčastnejše mesto v vsaki slovenski hiši! Svoto 20 dinarjev mora utrpeti sleherna slovenska koča; kjer pa le ne bi šlo, naj znosi to svoto več sosedov skupaj, samo brez knjig Mohorjeve družbe ne sme ostati noben naš človek, ki mu je še res kaj do slovenskega naroda. Opozorite drug drugega, da se vsakdo še pravočasno naroči na Mohorjeve knjige, prigovarjajte neodločne in omahljive k temu! Agitirajte za naročbo od osebe do osebe, od hiše do hiše. Prepričani smo, da bodo Marijine družbe, Orli, izobraževalna društva in vsi, ki so poklicani k temu, storili v tem oziru prav mnogo. Naj si razdelijo svoj okoliš po posameznih vaseh. V vsaki vasi naj prevzame določena oseba skrb, da posgltira pri vseh hišah, koder še niso naročeni na Mohorjeve knjige. Nabrane naročnike javite družbinemu poverjeniku (g. župniku ali g. kaplanu), ki mu tudi izročite obenem naročnino. Kdor pa le more, naj se vpiše kar sam pri poverjeniku med Mohorjane.

Vsi na delo za Mohorjevo družbo, našo vseslovensko kulturno ustanovo, ki more ostati skupna vez vseh Slovencev. Delujmo po dr. Krekovem navodilu: »Če dobimo človeka na cesti, ki bo rekel »Dobro dan«, odgovorimo »Bog daj«, a tretja beseda mora že biti agitacija za našo stvar, uspehi ne bodo izostali.

Prosvetna zveza v Mariboru.

Naše prireditve.

Katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Lenartu v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 17. februarja 1924 ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne Arnuš pri Sv. Lenartu burko: »Kakršen gospod, tak sluga« ter veseloigro »Idealna tašča«. Med odmori svira godba. — Po igri prosta zabava, šaljiva pošta itd. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše Bralno društvo priredi dne 24. februarja po večernicah pri Repenšku veliko tombolo. Med prosto zabavo bodo svirali tamburaši, peli pevci, nastopili deklamatorji in diletanti. Kdor hoče poskusiti svojo srečo, naj pride! Dobitki bodo številni in lepi. Čisti dobiček je namenjen naši knjižnici.

Vinčarski kotichek.

Sv. Miklavž. Občni zbor tukajšnje skupine viničarjev, ki se je vršil dne 10. t. m. dopoldne, je uspel zelo sijajno. Udeležba je pokazala, da se naši viničarji že zavedajo koristi, ki jih imajo od organizacije. Občnega zbora se je udeležil strokovni tajnik Semenč iz Maribora, ki nam je v jednatih besedah predložil program naše organizacije in delo, ki nas še čaka. Izvolil se je nato po večini stari odbor. Novoizvoljeni predsednik Peter Rozman je podal kratek delovni program, sprejel se je poslovnik za posmrtni sklad in po sklepu, da se v začetku prihodnjega meseca vrši pri Sv. Miklavžu za vse sosedne skupine tridnevni organizatorični tečaj, na katerega pride tovariš Semenč iz Maribora, je zaključil tov. predsednik občni zbor.

Svetinje. Strokovni sestanek viničarjev, ki se je vršil dne 10. t. m. popoldne, je zopet oživil in ojačil naše vrste. Poročal je tov. Semenč iz Maribora med živahnim odobravanjem. Sklenilo se je, da se vrši v začetku prihodnjega meseca redni občni zbor skupine in ustanovitev ODZ za Svetinje. Javili so se tudi odborniki, ki se udeležijo organizatoričnega tečaja pri Sv. Miklavžu.

Tedenske novice.

Volitve v cenilne komisije za dohodnino so prinesle SLS zmago v sledečih okrajih: V cenilnem okraju Maribor okolica (davčni okraj: Maribor izven mesta, Slov. Bistrica in Sv. Lenart) so izvoljeni za člane: Hinko Grl, posestnik v Slov. Bistrici, Pavel Safošnik, župan v Spodnji Novivasi, in Franc Krjanc, posestnik v St. Juriju v Slov. gor.; za namestnike: Valentin Klemenčič, župan pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Ivan Šerbinek, posestnik, Vrtiče, in Ivan Korman, veleposestnik, Ruta pri Fali. — V cenilnem okraju Ptuj okolica (davčni okraj: Ptuj izven mesta, Ormož in Rogatec) sta izvoljena za člane: Jožef Breznik, posestnik pri Sv. Bolfenu na Kogu, in Franc Pinterič, posestnik na Hajdini; za namestnika: Franc Ogriček, posestnik in gostilničar pri Sv. Križu na Slatini, in Anton Meško, posestnik v Lahoncih. — V cenilnem okraju Brežice (davčni okraj: Brežice, Kozje, Sevnica) sta izvoljena za člane: Martin Kozinc, posestnik, Prešnaloka 22, in Ivan Serbec, župan, Velikikamen; za namestnika: Blaž Habinc, posestnik v Anovcu 16, in Franc Gregorevčič, posestnik, Malivrh. — V Mariboru mesto so bili izvoljeni kandidati skupne slovenske liste. — V cenilnem okraju Slovenjgradec (davčni okraj: Slovenjgradec, Marenberg, Šostanj in Prevalje) sta izvoljena kandidata enotne solvenske liste za člane: Ivan Vrhnjak, posestnik v Pamečah (SLS) in Ivan Rojnik, trgovec v Slovenjgradu; za namestnika: Miha Kumprej, posestnik v St. Danijelu na Koroškem (SLS) in Iv. Kralj, posestnik in mizar v Slovenjgradu. — V cenilnem okraju Celje okolica (davčni okraj: Celje izven mesta, Laško, Šmarje, Gornjigrad, Vransko) so izvoljeni za člane: Josip Kladnik, posestnik na Vranskem, Jurij Krajnc, posestnik v Lahomšču in Franc Stručl, župan Mozirje okolica; za namestnika: Jože Stoklas, posestnik, Dvor pri Šmarju, Blaž Sedn, posestnik v Bukovžlaku pri Teharju, in Franc Leinar, župan, Luče.

Delavski shod v Ceršaku. V nedeljo, dne 17. t. m. se vrši pri nas strokovni sestanek krščansko socialnega delavstva, organiziranega v Jugoslovanski strokovni zvezi ob 3. uri popoldne pri Slancu v Ceršaku. Govornik pride iz Maribora. Tovariši in tovarišice, pokažimo z našo udeležbo na sestanku, da se zavedamo koristi, ki jih imamo od poštene delavske organizacije.

† **Umrli** je v mariborski bolnici obče znani ter velepospovani posestnik Karl Babič iz Hoč. Pogreb blagopokojnega se je vršil dne 9. t. m. iz bolniške mrtvašnice na cerkveno pokopališče na Pobrežju. Naj v miru počiva!

Smrt vzor moza pri Sv. Petru pri Mariboru. Dne 18. januarja t. l. je umrl tukaj cerkveni ključar g. Slik. Bil to mož, ki mu ni hitro enakega. Vzrleden, delaven in pošten, ni samo v verskem oziru, ampak tudi v političnem, je bil mož značaj. Njegovo življenje ni bilo z rožicami posuto; neštete bridke neizgode, ki so zadele njegovo družino, ga niso potle. Zaupal je v Vsemogočnega, kjer je zajemal moči in tolažbe v vseh težkih urah. Z eno največjo nado: da se povrne še njegov pogrešan sin in se s tem ohrani Slikovo ime, ki je lastno njegovi hiši že čez 300 let, je legel blagi mož v grob. Bil je ustanovnik hranilnice in posojilnice ter do smrti član načelstva. Kako je bil pokojnik priljubljen in čistan, je pokazal njegov pogreb, katerega je vodil vlč. g. dekan in štolni župnik Moravec, ki mu je tudi ob odprtem grobu govoril v zadnji pozdrav. Da je bil spoštovan od visokih cerkvenih krogov, je dokaz pohvalno pismo kn.-šk. ordinarijata za 25letnico cerkvenega ključarja, katerega je č. g. dekan ob grobu prečital. — Ti blagi Slik si našel mir po mukopolnem življenju, nam pa si zapustil najlepši vzgled vsestranskega poštenega dela.

Marijanski shod v Ljubljani. V Ljubljani se je sestavil pripravljani odbor I. slovenskega Marijanskega shoda, ki bo zboroval ondi dne 8. in 9. septembra t. l. Predsedstvo je prevzel znani pesnik dr. Alojz Merhar. Na shod pričakujejo velikanskih množic Marijinih častilcev. Program bo baje zelo pester. Shoda je skoro gotovo udeležiti tudi kardinal Janez Kaljeno kot poseben zastopnik sv. Očeta. Pride pa tudi belgajski nuncij z mnogimi škola-

fi. Ob tej priliki bo slovesna posvetitev veličastnega svetišča, ki ga zidajo salezijanci na Rakovniku in ki bo posvečeno Mariji, Pomočnici kristjanov.

Naši naročniki, kateri bi bili dobili te dni od strani vodstva salez. zavoda na Rakovniku poštne nakaznice s prošnjo za pomoč pri zidavi cerkve Marije Pomočnice, prosimo tudi mi, naj se vabilu odzovejo. Za tako svet namen kaj dati, se pravi zares le na dobre obresti posoditi. Brez pomoči prav vseh Marijinih častilcev, se delo ne bi moglo dovršiti.

Župnikova košara. Od Sv. Križa pri Mariboru poročajo: Nek pobožen domovinar se je strašno pohujšal nad široko košaro, ki jo je nosil ob škropljenju za župnikom nek čevljarski učenec. Silno pohujšljiva je namreč bila vsebina tiste široke košare: vse polno klerikalnih listov, ki jih je župnik delil pri vsaki hiši. «Glasnik» itak smrdi vsakemu liberalcu, istotako «Bogoljub» — in glej ga spaka, nad 130 hiš si je naročilo te liste. Ubogi dopisnik «Domovine» se je kar za želodec prejemal, ko se je po njegovi svobodomiselnosti hiši začel razširjati neprijeten klerikalni duh in široke župnikove košare. Siromak je segel po najboljšem zdravilu: pritožil se je v «Domovini», da ga lampič boli — in ko je čital svoj dopis v tistem listu, mu je povsem odleglo. Nekemu drugemu domovinarju je pa celi teden krč črevesa privijal, ker ga je gospod župnik svaril pred tem časopisom. Odleglo mu je šele, ko je svoje želodčne bolečine zvil v papir in poslal uredniku «Domovine» in še nekam drugam. Razvidno je torej, da liberalna «Domovina» vendar ni brez vsega — če kakšnega demokrata boli srce ali želodec, oziroma črevesa, pomaga čisto gotovo, če svoje bolečine zavije v njo. Ena prihodnjih števil «Domovine» bo gotovo prinesla sledečo javno zahvalo: Podpisani Jurij Fras, bivši posestnik pri Sv. Križu se v imenu vseh somišljenikov prav udano zahvaljujem gospodu Mirtu, tukajšnjemu bivšemu zastopniku demokratske in samostojne stranke za velike usluge, ki jih je storil moji hiši in celi stranki s tem, da je agitiral za «Domovino» ter vsepovsodi z lastnim vzgledom razširjal nauk svobode in demokratske ljubezni. Pozivljemo višje šolske oblasti, naj nam nemudoma pošljejo nazaj tega naprednjaka, seveda pod pogojem, da prinese povoljno zdravniško spričevalo od primarija mariborske bolnice, kjer se je revež zdravil, ko je preveč vneto agitiral za našo stvar.

Slivniške novice. Iz vseh se tako oddaljenih krajev prinašajo došli časopisi vedno kake novice, le od nas, ki smo v najbližji okolici Maribora, izve svet prav malo ali pa le redkokdaj kakšno novost. Kdor pozna naše razmere, se temu ne bo čudil. Slivniška občina je bila doslej vedno neka posebnost, skoraj desetletja se radi konservativnosti občinskih gospodarjev ni ničesar ukrenilo, kar bi značilo kak napredek v gospodarskem oziru. Naravno, da, ako takšnih naprav ni v občini, trpijo vsled tega vsi posamezniki: eni več, drugi manj. Delala bi se pa krivica našim Slivničanom, ako bi se zamočalo javnosti, da se je tudi pri nas obrnilo že precej na bolje, priznati moramo njim to kot nepristranski kronisti. Začetkom pr. l. so si ustanovili zadržno elektrarno, ki je do srede leta 1923 potom elektrarne Fala dala zgraditi omrežje nizke napetosti, ki je stalo za Slivnico res ogromno svojo 400.000 K. Mnogi so dvomili, če bo to podjetje imelo obstanek, danes po preteku enega leta slišimo, da je ta zadruga že tako napredovala, da bo še v teku tega leta pokrila ves svoj dolg. Zahvaliti se moramo na tem mestu zadrugi, da je omogočila prekrasno razsvetlavo v farni cerkvi, zadnji čas pa je tudi slivniški Društveni dom postal deležen te dobrote. Vabimo od blizu in daleč, pridite dne 17. t. m., popoldne ob 3. uri, si ogledat naš oder. Inštalacijska dela v farni cerkvi in v Društvenem domu je izvršila tvrdka Sprager in Černko v Mariboru v občno zadovoljnost in po zelo solidni ceni. Slivničani, vaša poštvovalnost in edinost pri vaši zadrugi je dokaz, koliko se v lepi slogi doseže, naj bo vam to v zgled tudi pri drugih podjetjih. Želimo še, da se zadruga in občina zedinita, da se napravi še javna cestna razsvetljava, vsak domačin in tujec — ki bo šel v temni noči skozi razsvetljeno Slivnico, bo vam iz srca hvaležen!

Zanimivosti iz Cirkovec pri Pragerskem. V ponedeljek, 11. t. m., sta obhajala cerkveni ključar Jurij Lah in njegova zlata nevesta Marija iz Pongerc zlato poroko. Razun dveh sinov in ene hčere z ženami in soprogom (četrti otrok, sin, ima v Ameriki lepo domovanje) so spremljali vnuki in pravniki na mnogobrojnih vozovih zlatoporočenca h ganljivi slovesnosti v cerkev. Popoldne je vladalo na domu pravo gostovansko razpoloženje. Ob bogato obloženi mizi so sorodniki in povabljeni želeli zlatoporočencema čakati še biserno poroko. Ganljivo je bilo slišati 78letnega slavljenca, da je ob neizgovornem zaupal le v Boga, pa bil vedno uslišan. Tudi mi kličemo obema slavljencema: Bog naj nam vaju ohrani do skrajnih mej človeškega življenja! Na licitaciji se je nabralo 1090 K, koja svota se pošlje Dijaški kuhinji in Dijaški večerji v Maribor. — Dramatski odsek Bralnega društva se pridno vežba, da uprizar v nedeljo, dne 17. t. m., po večernicah lepo igro »Pred vašim znamenjem.« Vmes še zanimive reči. Sosedje in domačini, vsi ste uljudno vabljeni in pridite!

Posestniki lastnih lovišč, pozor! Glasilo Slov. lovškega društva »Lovec« je v zadnjih treh številkah 22., 23. in 24. stran 358, l. 1923, prinesel spis »Lovstvo v Sloveniji«, v katerem opisuje sedanji lovski zakon v Sloveniji. Med drugimi v to stroko spadajočimi podatki je navedeno tudi nekaj postavk o novo zasnovanem, enotnem, okvirnem lovskem zakonu za celo državo. Osnutek tega novega lovškega zakona pripoznava kot samolestna lovišča le ona, ki merijo 200 ha in več skupne površine torej ne 200 oralov, kakor dosedaj. Na ta način izgubijo vsi oni dosedanji posestniki lastna lovišča, kojih posest-

va ne dosežejo 200 ha (ali približno 350 oralov). Nujno potrebno bi bilo torej, da bi se posestniki lastnih lovišč, ki bi bili po tem zakonu prizadeti, čim prej pobrigali, da ostane glede površine po sedanjem lovskem zakonu, to je 115 ha (200 oralov) in več. Ne pustimo si vzeti in iztrgati še to malo pravic do lova, ki jih imamo sedaj!

Nekaj o nepristranosti požarne brambe v Ivanj-kovcih. Iz Svetinj pri Ormožu poročajo: Letos je hvalil mlad dopisnik »Tabora« iz Svetinj Ivanjkovsko požarno brambo. Imenoval jo je nepristransko, takoj pa povedal, da je ta bramba ob priliki blagoslavljanja novih zvonov odrekla gospodu župniku, ker je nepristranska. Vsi, ki zadevo poznamo, in poznamo jo vsi, vemo, da se je mladi dopisnik debelo zlagal, ker je resnica, da je gospod župnik odpovedal požarni brambi. Kako je ta naša požarna bramba nepristranska, smo pa hoteli še bolj znati; če je nepristranska, ne sme gledati ne na levo, ne na desno, sprejeti mora po poslovniku vsakega neomadeževanega moškega do 50 leta kot člana, in se povsod ravnati po poslovniku. Oglasilo se je nekaj novih članov, med temi pet neomadeževanih pristašev KZ in štirje liberalni agitatorčki. Prvih pet je bilo odklonjenih drugi štirji pa sprejeti, to pa samo zato, ker je požarna bramba »nepristranska«. Drugi slučaj nepristranosti opazujemo že več let: 4. maja je god sv. Florjana, katerega so si požarne barmbe izbrale za svojega patrona v cerkev, samo naša ne, seveda, ker je »nepristranska«.

Tatinsko družbo so zasatili orožniki iz Svetinj pri Ormožu. Na Lahonščaku pri Ormožu so dne 5. t. m. prijeli vrli svetinjski orožniki dobro organizirano tatinsko družbo, ki je kradla po kletah vino.

Zvonci na Polenškaku in smrtna kosa. Splošna in največja želja vseh Polenšanov je, da bi že skoraj doneli in brneli novi zvonovi raz naš mogočni zvonik v čast in slavo božjo, nam pa oznanjali veselo in žalostne dogodke. Zato pa vsi župljani z veseljem darujejo večje in manjše svote za nove zvonove. Na lepo misel so prišli naši Polenšani zdaj ob času veselih gostij in tako so nabrali na gostijah: Vrbnjak-Sori za naše nove zvonove 1380 K, Hojnik-Nemec 1282 K, Kelenc-Hrga 800 K. Tako je prav! Vsem gostom čast in hvala! Novoporočenecem pa obilo sreče in blagoslova. Polenšani, le z združenimi močmi! Kar posameznik res težko stori, to lahko dosežemo in storimo zbrani ob raznih prilikah. Zato pa se spomnimo ob vsaki priložnosti, na gostijah, na sedminah itd. na naše bodoče oznanitelje veselih in žalostnih dogodkov, da bo vsakdo izmed nas lahko rekel s prijetno zavestjo: Sem tudi jaz dal dar za nove zvonove na Polenškaku! Obenem pa ne pozabimo na lepi pregovor, ki pravi: Kdor hitro da, dvakrat da! — Minuli pondeljek smo na Polenškaku v svežo gomilo zasadili nov križ, pod katerega smo položili k počitku zemeljske ostanke Ivana Kranjca iz Hlaponec, zopet enega izmed naših mož, ki je dne 9. t. m. naglo umrl. Res v srce je segel pogled na jokajoče male otroke, ko smo spustili krsto s še mladim očetom v grob. Rajnemu Kranjcu želimo večni mir in pokoj!

Vzorna gostija. V ponedeljek, dne 4. februarja, se je poročil vrl mladenič in naš somišljenik Jože Kelenc iz Preroda s pridno mladenko in zvesto članico Marijine družbe Nežo Hrga iz Moškanjc. Ob tej priliki so se veseli gostje poleg dobre vinske kapljice in obilne postrežbe spominjali v svoji velikodušnosti tudi vzvišenih reči. Oče starešina Janez Plohl je navdušil goste z licitacijo dveh golobov, da so darovali za nove zvonove na Polenškaku znesek 200 dinarjev; Alojz Kovačec, Ivan Venta, Jože Pintarič in Valentin Kovačec pa so nabrali 100 din. za novi Društveni dom pri Sv. Marjeti nižje Ptuja. Vsem dobrodušnim darovalcem izrekamo tem potom najlepšo zahvalo, novemu paru pa želimo obilo srečnih let in božjega blagoslova!

Takega vzgojitelja otrok odločno odklanjamo. Iz Zavrc nam poročajo: Pri nas smo tako nesrečni, da imamo za župana iz učiteljske službe poganega g. Troha. Ta g. Troha je bil pod rajno Avstrijo zagrizen nemškutar in še pred nedavnim časom naročnik grške »Tagesposte.« Ze svoj čas je šolnikoval pri nas na Zavrcu, nato pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, nazadnje na Skomrah in od tamkaj je bil odpuščen iz učiteljske službe in sicer brez vsake penzije. Po preobratu si je prevzel sam čin narednika in kot tak je romal od hiše do hiše. Ker pa mu je dostojanstvo laži-narednika premalo nosilo, se je postal sekvestra nad vinom celovškega kapitelnja. Ta sekvestura mu je precej pomagala v denarnem oziru. Ko je bil ta Troha enkrat podprt z denarjem, se je lotil slabostojne politike in je bil kot samostojnej leta 1920 izvoljen celo za župana na Zavrcu. Ko je uvidel lensko leto, da so ga demokratje premalo nagradili, prelevil se je v srbskega radikala. Danes se tolče g. Troha po prsih in pravi: Boga mi, jaz sem srbski radikall! Sedaj naenkrat, ko se je oženil, so se mu začele sline cediti po učiteljskem stanu. Hvali se okrog po župniji, da je bil v Ljubljani pri višjem šolskem svetu in tamkaj so mu baje obljubili, da bo zopet lahko šolnikoval. Naj ga le sprejme višji šolski svet, a mi Zavrcani mu bomo tako podkurili pod petami, da nam ne bo kvaril dece niti en teden ne. Učitelj, ki je bil čisto zaslužen pognan brez penzije iz službe, ne spada zopet nazaj na to mesto in še najmanj pa na Zavrc, kjer je vsakemu otroku znana njegova — moralna pokvarjenost.

Na občnem zboru KZ v Zavrcu je bil izvoljen odbor, ki obstoja iz samo odličnih in za ljudski dobroblj delujočih mož ter mladeničev. Imena odbornikov jamčijo, da bodo vestno in pridno delovali za procvit naše stranke.

Od Sv. Avgušlina iz Halož. Ena najlepših razglednih točk v srednjih Haložah je gotovo strni griček Sv. Avgušlina. Visok je samo 506 m, vendar nadkrija